

## **Caracterizarea personajului Costache Giurgiuveanu din opera Enigma Otiliei scrisa de George Calinescu-a treia parte**

Reticenta cu care Costache Giurgiuveanu cheltuieste banii se justifica si prin teama obsesiva a neputintei de a-si intretine existenta in caz de boala. El este constient ca nu se poate bizui pe sprijinul surorii sale, ale carei pretentii, exprimate nu o data, de a-l mosteni, il irita si il inspaimanta.

Simtind presiunile tot mai insistente pentru mostenire venite din partea Aglaei si aflandu-se in situatia de a alege intre aceasta si Otilia, Giurgiuveanu se hotaraste sa-si protejeze fiica. El are insa multe momente de rezerva, de ezitare, si un comportament derutant ce se poate motiva atat prin frica de reactia Aglaei in fata careia este vulnerabil, cat si prin avaritie. Lui Pascalopol, care vrea sa-l convinga sa o adopte pe Otilia, ii raspunde implacabil: "Am eu planurile mele cu Otilia mea!".

Avaritia lui Costache Giurgiuveanu se dovedeste astfel a fi mai degraba o modalitate de aparare in fata unei devorante ambiante familiale, careia in cele din urma eroul ii va cadea victima. Pe de o parte, se simte amenintat de cupiditatea Aglaei si a lui Stanica Ratiu, pe de alta, nu are incredere in stabilitatea bancilor (teamă ca acestea ar putea da faliment i-o inculca strategic si Stanica). Asa se explica refuzul batranului de a depune la banca sumele primite din vanzarea imobilelor, preferand sa ascunda banii in casa.

Ca si Otilia, nevoit sa se protejeze de familia Tulea, mos Costache se bizuie pe ajutorul dezinteresat al lui Pascalopol. Abia dupa al treilea infarct ii va incredinta mosierului o parte din bani (o suta de mii din trei sute) pentru a o depune pe numele fetei.

Limitele generozitatii personajului (care au o motivatie interioara si una social-economica) nu-l fac sa fie mai putin inconjurat de simpatia naratorului.

Pentru a judeca avaritia lui Costache Giurgiuveanu, naratorul ii ofera cititorului un constant element de comparatie si de contrast: avaritia Aglaei Tulea, care se desfasoara agresiv si in afara oricaror repere morale sau forme de umanitate.

Cazut la mijloc intre lacomia de bani a Aglaei si "marea lacomie" a lui Stanica "de a-si face o situatie prin familie", dar fiind in acelasi timp incontestabil si victima pornirilor sale instinctive, mos Costache are un sfarsit memorabil, anticipat cu exactitate de Otilia, presimtit, dupa cum s-a aratat, de el insusi: moartea ii va fi provocata cu sange rece de Stanica Ratiu, care smulge banii acestuia de sub salteaua pe care batranul zace bolnav.

Construit din nuante, cu grija de a evita schematismul psihologic, Costache Giurgiuveanu ramane un reper estetic pentru reflectarea tipologiei avarului in proza romaneasca realista.